

PELS RIJCKEN

**Per e-mail: degroot@coupry.nl en
sluijs@coupry.nl**

Coupry

De heer mr. A. de Groot

De heer mr. dr. J.J.M. Sluijs

onze ref. JL/SH/11017923
uw ref. 16.206
inzake Staat / Janssen c.s.

mr. drs. H.J.S.M. Langbroek
advocaat · counsel
t +31 70 515 3970
f +31 70 515 3320
jeroen.langbroek@pelsrijcken.nl

31 maart 2022

Geachte confrères,

Tot mij heeft zich gewend de Staat der Nederlanden in verband met uw brief met
bijlage d.d. 25 februari 2022, die op 3 maart 2022 aan de Staat werd betekend.

In uw brief heeft u zich namens mevrouw S.T. Janssen en de heer M.J.C. Fondse op
het standpunt gesteld dat de Staat onrechtmatig heeft gehandeld doordat hij onjuiste
en niet-evenredige keuzes zou hebben gemaakt bij het compenseren van de gevolgen
van de vanwege het coronavirus genomen maatregelen. Volgens u is een
ongerechtvaardigd onderscheid gemaakt tussen werkenden in loondienst en
zelfstandigen.

In dat verband heeft u de Staat gesommeerd:

- 1) zelfstandig werkenden te betrekken bij de toekomstige vormgeving van beleid dat
hen aangaat en
- 2) te erkennen dat hij toerekenbaar onrechtmatig heeft gehandeld jegens mevrouw
Janssen en de heer Fondse voornoemd (en daarmee tevens jegens de achterban van
uw cliënte, de Werkvereniging).

datum 31 maart 2022
onze ref. JL/SH/11017923

2/4

De Staat zal niet ingaan op uw sommatie. Ik licht dat hieronder toe en houd daarbij een omgekeerde volgorde van uw verzoeken aan.

Ad 2

De Staat heeft in verband met het coronavirus en de ziekte COVID-19 die het virus veroorzaakt over de hele breedte van de samenleving ingrijpende maatregelen moeten nemen. De Staat heeft vanaf de start van de crisis maatregelen genomen bestaande uit omvangrijke economische steun- en herstelpakketten om de ingrijpende economische gevolgen van de getroffen maatregelen het hoofd te kunnen bieden.

Het kabinet achtte het van groot belang om banen te behouden en ondersteuning te bieden bij acute problemen die werknemers, zelfstandigen en bedrijven (zouden gaan) ondervinden. Het kabinet heeft voor deze drie groepen verschillende steunmaatregelen getroffen.

Bij het vaststellen van deze steunpakketten, kwam de Staat een grote mate van beleidsvrijheid toe. De vraag of en zo ja, welke regelingen getroffen zouden worden, was primair een politieke keuze. De noodpakketten en steunmaatregelen zijn dan ook voortdurend onderwerp geweest van politiek debat en door een meerderheid van de Tweede Kamer gesteund.

Van deze steunmaatregelen maakten deel uit de Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW) en de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo). De NOW bood tegemoetkoming in de loonkosten van werkgevers met als doel loondoorbetaling van verplicht verzekerde werknemers te garanderen zodat ontslag – en diensgevolge een beroep op de Werkloosheidswet - kon worden voorkomen. Niet alleen werd aldus werkloosheid voorkomen maar ook dat werknemers met hun ervaring en kennis voor de getroffen bedrijven en instellingen behouden bleven. De Tozo had als insteek het bieden van algemene bijstand of bijstand ter voorziening in de behoefte aan bedrijfskapitaal aan zelfstandigen met een eigen bedrijf of zelfstandig beroep.

Het uitgangspunt van uw brief is dat (i) de Staat zowel bedrijven als zelfstandigen voor omzetverlies heeft gecompenseerd (zij het in verschillende mate) en (ii) dat de Staat werkenden in loondienst heeft gecompenseerd, welke gestelde compensatie u vervolgens heeft vergeleken met de aan zelfstandigen geboden ondersteuning.

Die uitgangspunten onderschrijft de Staat niet.

Met de NOW werd aan werkgevers een tegemoetkoming in de loonkosten verstrekt. Het lijden van omzetverlies was weliswaar een voorwaarde om voor die

datum 31 maart 2022
onze ref. JL/SH/11017923

3/4

tegemoetkoming in aanmerking te komen, maar daarmee is nog geen sprake van compensatie van dát verlies. Voor de Tozo geldt ook dat van verliescompensatie geen sprake was.

De NOW werd, als gezegd, bovendien verstrekt aan werkgevers. Uw betoog dat werkenden in loondienst werden gecompenseerd is niet juist. Geen van de getroffen steunmaatregelen had rechtstreeks op werkenden in loondienst betrekking.

Daar komt nog het volgende bij. In artikel 1 van de Grondwet is het recht op gelijke behandeling vastgelegd. Voorts geldt er een discriminatieverbod op grond van internationale verdragen, met name op grond van artikel 14 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) en artikel 26 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (IVBPR). Dit houdt echter niet in dat het recht niet kan differentiëren. Het gelijkheidsbeginsel vraagt het gelijke gelijk te behandelen, niet het ongelijke.

Werkenden in loondienst en zelfstandigen kunnen in zijn algemeenheid niet als gelijke gevallen worden beschouwd. Een zelfstandige draagt nu eenmaal een ondernemersrisico. Waar een werkende in loondienst in voorkomend geval een beroep kan doen op werknemersverzekeringen, geldt dat een zelfstandige zelf dient te voorzien in bijvoorbeeld de risico's die verlies van opdrachten of arbeidsongeschiktheid meebrengen. De gedurende de coronacrisis getroffen maatregelen sloten bij dat onderscheid aan.

Vanwege de omstandigheid dat de Staat de coronacrisis niet meer als normaal ondernemersrisico beschouwde heeft hij onder meer een regeling als de Tozo in het leven geroepen. Niet valt in te zien echter dat de Staat in de coronacrisis aanleiding had moeten zien om in plaats van het bieden van aanvullende inkomensondersteuning en kapitaalverstrekking het op zelfstandigen als mevrouw Janssen en de heer Fondse rustende ondernemersrisico grotendeels over te nemen. Daargelaten de eventueel aan hen ter beschikking staande mogelijkheden tot schadebeperking. In het rapport van de commissie Borstlap, waar u naar verwijst, heeft de Staat geen aanleiding hoeven zien om anders te handelen dan hij heeft gedaan.

Ad 1

In het kader van de vormgeving van de Tozo is een klankbordgroep samengesteld waaraan vanuit verschillende ondernemersorganisaties (waaronder de stichting ZZP-Nederland en het Platform zelfstandige ondernemers) is deelgenomen. Ook vanuit andere directies van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid werd of wordt in voorkomende gevallen input vanuit "het veld", onder andere bij de Werkvereniging, opgehaald om te betrekken bij te maken beleidsafwegingen. In die

datum 31 maart 2022
onze ref. JL/SH/11017923

4/4

zin is het de Staat niet duidelijk wat met het eerste verzoek is beoogd, of althans wat de Staat, volgens u, meer of anders zou moeten doen.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

H.J.S.M. Langbroek